

ΧΑΜΣΤΕΡ

Πέτρος Υψηλάντης

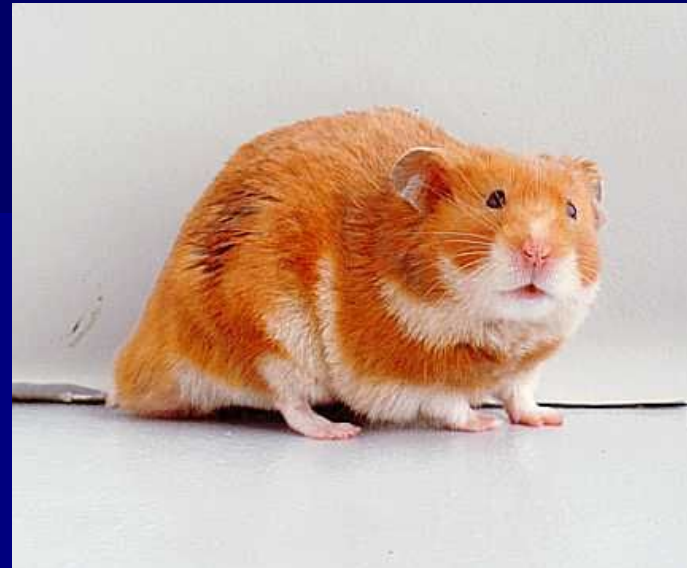
Επίκουρος Καθηγητής Πειραματικής Χειρουργικής
Ιατρικής Σχολής ΔΠΘ

Ζωολογική ταξινόμηση

- Τάξη : Rodentia
- Υποτάξη: Myomorpha
- Οικογένεια: Critcetidae
- Γένος: Mesocricetus
- Είδος: Mesocricetus auratus (συριακό χάμστερ)

Φυλές

- Χρυσό ή συριακό
(*Mesocricetus auratus*),

Φυλές

- Κινέζικο χάμστερ (*Crisetulus griseus*)

Φυλές

- Σιβηριανό χάμστερ ή χάμστερ νάνος (*Rodopus sungorus*).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

- Νυκτόβιο τρωκτικό
- Σ.Β.: 120-140 gr (αρσ), 140-160 gr (θηλ)
- Διάρκεια ζωής: 2-3 έτη
- Θερμοκρασία: 37-38 °C
- Καρδιακός ρυθμός: 250-500 κ.π./min
- Αναπνευστικός ρυθμός : 40-120 αν/ min
- Χειμερία νάρκη (όταν $\theta < 5-6^{\circ}\text{C}$)

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

- Ενήβωση: 4-6 εβδ (θηλ) 7-9 εβδ (αρσ)
- Ηλικία αναπαραγωγής 6-8 εβδ (θηλ), 10-12 εβδ (αρσ)
- Πολυοιστρικό ζώο
- Διάρκεια ωοθηκικού κύκλου: 4 ημ
- Διάρκεια οίστρου: 2-24 h
- Ωοθ/α: στην αρχή του οίστρου
- Διάρκεια εγκυμοσύνης: 15-17 ημ (συριακό χάμστερ), 21 ημέρες (κινέζικο)
- Μέγεθος τοκετοομάδας: 6-8
- Βάρος νεογεννήτων : 2-3 gr το καθένα.
- Διάρκεια γαλουχίας: 20-22 ημέρες.

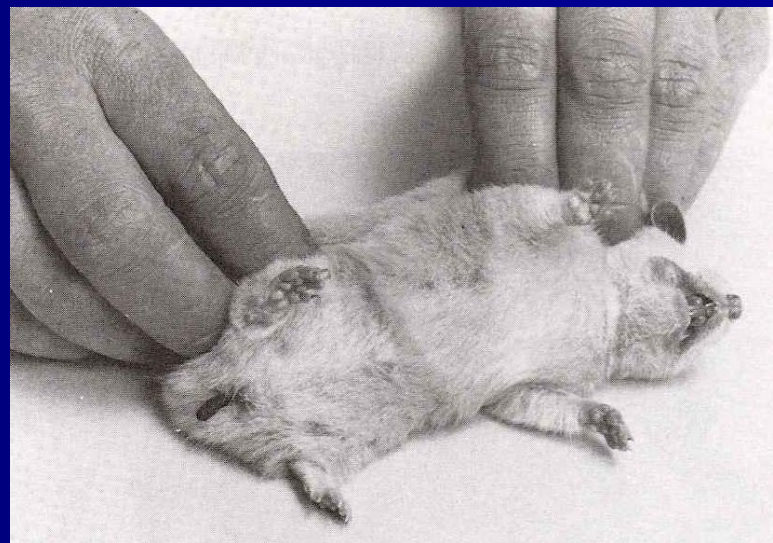
ΕΚΤΡΟΦΗ

- Μοναχικό νυκτόβιο τρωκτικό.
- Σταβλίζονται κατά κανόνα ατομικά.
- Τύποι κλωβών:
  - συρμάτινα
  - πλαστικά και
  - τύπου ενυδρείου.
- Το δάπεδο προτιμάται να είναι συμπαγές με στρωμένη
- Θερμοκρασία περιβάλλοντος: 20-24°C.
- Τροφή σε μορφή συμπήκτων (στο δάπεδο)

ΣΥΛΛΗΨΗ

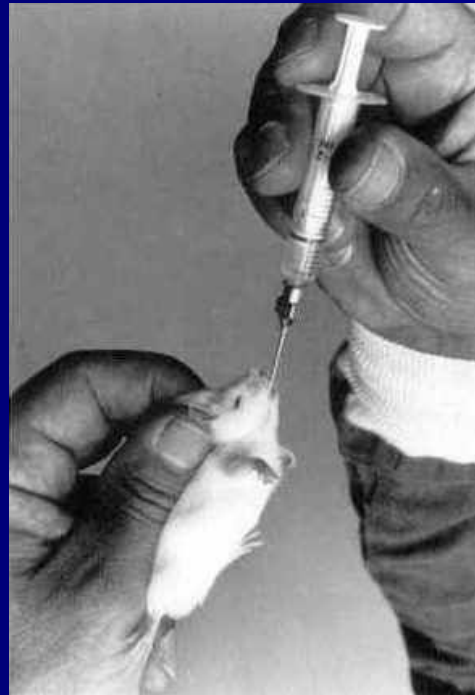
ΣΥΓΚΡΑΤΗΣΗ

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ

Χορήγηση από το στόμα

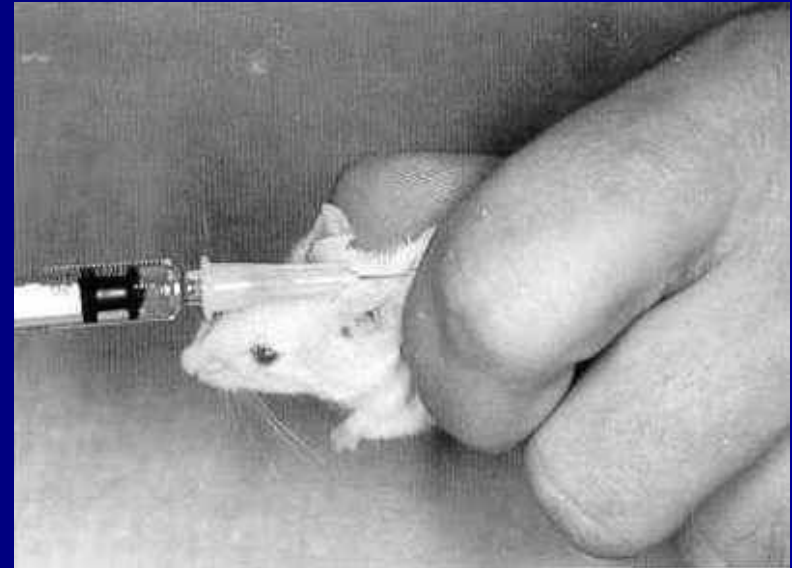
- Ανάμιξη με τροφή
- Οισοφαγικός καθετήρας
  - μεταλλικός (βελόνα 18 G, μήκους 4-4.5 cm)
  - ελαστικός από πολυαιθυλένιο (3-4 French Gauge).

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ

Υποδόρια έγχυση

- περιοχή του τραχήλου,
- της ράχης
- πλάγια κοιλιακά τοιχώματα

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ

Ενδοδερμική έγχυση

δέρμα της ράχης

Ενδομυϊκή έγχυση

μύες του πρόσθιου ή του οπίσθιου τμήματος του μηρού

Ενδοφλέβια έγχυση

πλάγια ουραία (ή κοκκυγική) φλέβα

Ενδοπεριτοναϊκή έγχυση

οπίσθιο δεξιό τεταρτημόριο της κοιλιάς

ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ

- Ογκος ασφαλούς αιμοληψίας: <10% του συνολικού όγκου αίματος (συνήθως 0.65 ml)
- Παρακέντηση των αγγείων του οφθαλμικού κόγχου

ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ

- **Προαναισθητική στέρηση τροφής** : δεν είναι απαραίτητη < 3 ώρες (αν εφαρμοστεί)
- **Προνάρκωση**: δεν είναι απαραίτητη (Hyponorm, η διαζεπάμη, η κεταμίνη, η ακετυλοπρομαζίνη, η ξυλαζίνη ή η μεδετομιδίνη)
- **Εγκατάσταση της αναισθησίας** : Hyponorm με διαζεπάμη ή μιδαζολάμη.
- **Διατήρηση αναισθησίας**
  - πρόσθετη χορήγηση Hyponorm (0,3 ml/kg, i.p. κάθε 30-40 min)
  - επαναλαμβανόμενες εγχύσεις συνδυασμού αλφαδολόνης - αλφαξαλόνης (κάθε 10-15 min)
  - εισπνευστικά αναισθητικά: αλοθάνιο, ισοφλουράνιο, σεβοφλουράνιο, ενφλουράνιο ή αιθέρας.
- **Επιπλοκές**: υποθερμία, πνευμονικές παθήσεις

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

- Φυσικές μέθοδοι:
  - απεξάρθρωση του αυχένα
- Χημικές μέθοδοι
  - εισπνευστικά αναισθητικά
  - πεντοβαρβιτόνη σε δόση 15 mg/100 gr Σ.Β. , i.p.

ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Οι κυριότερες διαταραχές

- σχετίζονται με τη διατροφή
- σχετίζονται με τη διαχείριση
- υποθερμία
- τραυματισμοί
- δερματοπάθειες
- εντεροπάθειες
- πνευμονία

Πρόληψη

- ✓ τήρηση βασικών αρχών διαχείρισης
- ✓ αγορά υγιών ζώων
- ✓ χορήγηση ισορροπημένης διατροφής
- ✓ παροχή καθαρού νερού
- ✓ παροχή καταφυγίου (σκιά)
- ✓ αποφυγή ακραίων θερμοκρασιών και υγρασίας
- ✓ υγιεινή κλουβιού
- ✓ απομόνωση ασθενών ζώων
- ✓ προστασία αδύναμων από πιο ισχυρά ζώα
- ✓ αποφυγή συσταβλισμού ζώων διαφορετικών ειδών
- ✓ αποφυγή παχυσαρκίας
- ✓ παροχή αξεσουάρ για άσκηση και παιχνίδι
- ✓ εμβολιασμοί δε γίνονται (υπάρχει εμβόλιο για τον ιό Sendai).

Δερματικά «νοσήματα»

- **Τραχύτητα του τριχώματος**
- **Διατατό δέρμα στις παρειές**

Νοσήματα του πεπτικού συστήματος

Πολλαπλασιαστική ειλεΐτιδα

- Παρατηρείται : ηλικία 3-10 εβδ.
- Αίτιο: βακτήριο *Lawsonia intracellularis*.
- Σύμπτωμα: διάρροια (παρουσιάζεται ως "υγρή ουρά").
- Θεραπεία : επιθετική: διόρθωση ηλεκτρολυτικών διαταραχών, χορήγηση αντιβιοτικών και χορήγηση τροφής δια της βίας.

Νοσήματα του πεπτικού συστήματος

Πολλαπλασιαστική ειλεΐτιδα

Θεραπεία

- Αντιβιοτικά:
  - υδροχλωρική τετρακυκλίνη (400 mg/lι νερού x 10 ημ),
  - τετρακυκλίνη (10 mg/kg/12h x 5-7 ημ, po),
  - enrofloxacin (10 mg/kg/12h x 5-7 ημ, im, po),
  - τριμεθοπρίμη-σουλφα (30 mg/kg/12h x 5-7 ημ, po).
- Αν επιμένει η διάρροια: bismuth subsalicylate.
- Χορήγηση ηλεκτρολυτών και γλυκόζης (40-60 ml/kg/24h, sc)
- Χορήγηση παδικού πουρέ με σπανάκι, μήλο, καρότο, μαρούλι ανακατεμένο με ίσο μέρος χυλού από σύμπηκτα για τρωκτικά (20-30 ml/kg/24h, po)
- Βοηθάει 1 κουτάλι μέλι στο μίγμα της τροφής, χαμομήλι, τσάι μέντα.

Νοσήματα του πεπτικού συστήματος

Εντεροτοξιναιμία

- Αίτιο: *Clostridium difficile*.
- Εκδηλώνεται διάρροια 3-5 ημέρες μετά τη χορήγηση των αντιβιοτικών πενικιλίνη, λινκομυκίνη, βακιτρακίνη.
- Θεραπεία: από του στόματος χορήγηση βόειων αντισωμάτων κατά του βακτηρίου

Νοσήματα του πεπτικού συστήματος

Νόσος του Tyzzer

- Αίτιο: *Clostridium piliforme*.
- Εκδηλώνεται σε ανοσοκατασταλμένα ζώα.
- Προδιαθετικοί παράγοντες: στρες από συνωστισμό, υψηλή θερμοκρασία, υψηλή υγρασία, υψηλό παρασιτικό φορτίο, διαιτητικοί παράγοντες.
- Συμπτώματα:
  - καταβολή
  - διάρροια
  - αφυδάτωση
  - τραχύ τρίχωμα
  - υψηλή θνησιμότητα

Νοσήματα του πεπτικού

συστήματος

Ηπατική και νεφρική αμυλοείδωση

- Μπορεί να παρατηρηθεί σπάνια σε μεγάλης ηλικίας ζώα με απώλεια βάρους, οίδημα και ασκίτη.
- Πρόγνωση: πτωχή
- Θεραπεία: υποστηρικτική

Νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος

Πνευμονία

- Αίτιο: Streptococcus (μπορεί να μεταδοθεί από τα παιδιά).
- Διάγνωση: Gram θετικοί διπλόκοκκοι σε ρινικό ή οφθαλμικό έκκριμα.
- Θεραπεία: αντιβίωση μετά από καλλιέργεια, χορήγηση chloramphenicole palmitate (50 mg/kg/8h, po) ή chloramphenicole succinate (30 mg/kg/8h, iv, im) μέχρι να βγουν τα αποτελέσματα της καλλιέργειας

Νοσήματα του γεννητικού συστήματος

- Πολλές φορές εκλαμβάνεται εσφαλμένα το **έκκριμα του κόλπου**, μετά την ωοθυλακιορρηξία, ως πύον.
- **Πυομήτρα** (σπάνια). Ωοθηκυστερεκτομή.
- **Κανιβαλισμός**. Συχνός μεταξύ νεαρών θηλυκών. Επίσης από τη μητέρα στα νεογνά, στην απουσία επαρκούς τροφής και νερού, και διατάραξης της ησυχίας τους (χειρισμοί των νεογνών κλπ)

Καρδιαγγειακά νοσήματα

Θρόμβωση του δεξιού κόλπου

- Παρατηρείται σε ηλικιωμένα ζώα (> 1.5 ετών) μετά από καρδιακή ανεπάρκεια. Αν δεν γίνει θεραπεία, θανατηφόρα κατάληξη σε μία εβδομάδα
- Συμπτώματα: υπέρπνοια, ταχυκαρδία, κυάνωση, ταχύπνοια, ληθαργικότητα, ανορεξία, κρύα άκρα.
- Διάγνωση: συμπτώματα, ακτινογραφία, υπερηχογράφημα.
- Θεραπεία: συμπτωματική
  - ✓ διγοξίνη
  - ✓ διουρητικά
  - ✓ αναστολείς μετατροπείας της αγγειοτασίνης (ACE)
  - ✓ αντιπηκτικά
  - ✓ Verapamil (0.25-0.50 mg//12h x 4w)

Νοσήματα του ενδοκρινικού συστήματος

Υπερπλασία των επινεφριδίων και αδένωμα

- Σπάνιο.
- Αλωπεκία και υπερχρωμάτωση του δέρματος.
- Συμπτώματα παρόμοια με τη νοσο Cushing αναφέρονται μερικές φορές.
  - πολυδιψία
  - πολουρία
  - πολυφαγία
  - αλωπεκία
  - υπερχρωμάτωση
  - υψηλές συγκεντρώσεις κορτιζόλης και αλκαλικής φωσφατάσης στον ορό του αίματος (φυσιολ τιμές κορτιζόλης: 0.5-1.0 μg/100ml)
- Θεραπεία: metyrapone (8 mg/24h x 1 μήνα, po)

Παθήσεις των οφθαλμών

Προβολή ενός ή και των δύο οφθαλμών

- Αίτια: Μόλυνση οφθαλμών, περικογχικό τραύμα, λάθος χειρισμών. Σιαλοδακρυοαδενίτιδα μπορεί να εξελιχθεί σε κερατοεπιπεφυκίτιδα με εξώφθαλμο.
- Πρόγνωση : καλή
- Θεραπεία:
  - καθαρισμός οφθαλμού,
  - οφθαλμική λιπαντική αλοιφή,
  - επαναφορά του οφθαλμού,
  - αντιβιοτική αλοιφή για 7-10 ημέρες.
  - εκपुरήνωση του οφθαλμού (αν σοβαρή βλάβη)

Φαρμακευτική αγωγή τρωκτικών

- Χρήση **παιδιατρικών σκευασμάτων** τα οποία αραιώνονται επιπλέον.
- **Χορήγηση**: με διάλυση στην τροφή, χορήγηση από το στόμα ή παρεντερικά, ενδομυϊκά, υποδόρια (και πιο σπάνια ενδοφλέβια).
- **Όχι χορήγηση** στρεπτομυκίνης και προκαΐνης λόγω τοξικότητας. Προδιάθεση των χάμστερ σε εντεροτοξιναιμία από τη χορήγηση πενικιλίνης, ερυθρομυκίνης ή λιγκομυκίνης. Αποφυγή στα χάμστερ της αμπικιλίνης και αμοξικιλίνης
- **Ασφαλή αντιβιοτικά** (ειδικά για τα ινδικά χοιρίδια και τα χάμστερ) είναι : ενροφλοξακίνη, ciprofloxacin, trimethoprim-sulfa, chloramphenicol. Η τετρακυκλίνη και η πιπερακιλλίνη θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με φειδώ στα χάμστερ

